

Жастар өміріне әлеуметтік желінің ықпалы

Бағдарлама жүргізген:

**Батырша Құлпынай, Даулетбаева Ақгүл
Ермаханова Салтанат, Жұмахан Ұлжан
Құрманакын Гүлдана, Серікова Құралай**

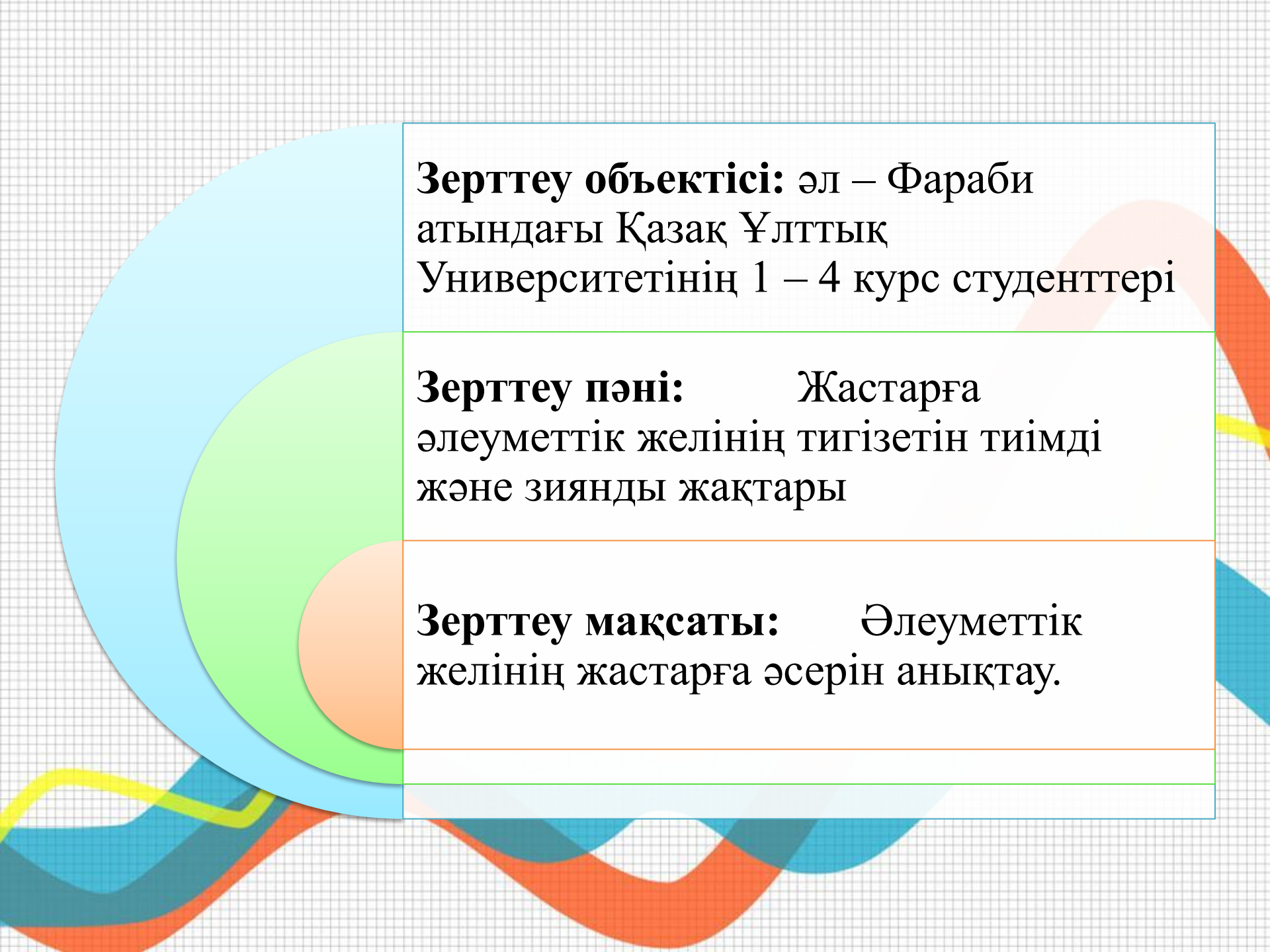
Зерттеу өзектілігі: Қазіргі қоғам - жаңа ақпараттық технологиялардың қоғамы, ХХІ ғасырдың бұл ағымы - қоғам дамуының жаңа дәрежесіне жеткізді. Ақпарат алмасу, қарым-қатынас орнату, жұмыс іздеу, білім алу мүмкіндігі және тағы басқа іс-әрекеттер шынайы әлемге қарағанда виртуалды әлемде жүзеге асатын болды. Интернет жастардың ең сенімді құралдардың біріне айналды. Қазірдің өзінде әлем халқының 57 пайызы бетпе-бет тілдесуден гөрі, интернет арқылы, дәлірек айтқанда, әлеуметтік желі арқылы «әңгімелеседі».

1. Қазіргі таңда интернет желісі оқу процесінде де үлкен сұранысқа ие. Студенттерге арнайы «Қашықтықтан оқыту» бағдарламасы да іске қосылған. Желілік технология – білім алушылардың оқытушылармен және бір-бірімен интерактивті қарым-қатынас түрінде, сондай-ақ интернет жүйесін қолдану негізінде оқу үрдісін басқаруда оқу-әдістемелік материалдармен қамтасыз ету технологиясы.

2. Статистикаға жүгінсек, жастардың 49,2% әлеуметтік желіні күнделікті, 19,7% аптасына бір рет және 9,1% айына бір рет тексереді. Жастардың интернет тұтынушысы ретінде ұзақ уақыт бөлуі ата – аналар мен қоса мұғалімдер, психолог мамандардың алаңдауына әкелген. Себебі, бұл жастардың қоғамдық, психологиялық дамуына әсер етеді, компьютер немесе өзге де құралдарды ұзақ пайдалану адамның физикалық денсаулығына ықпал береді.

3. Жастар арасында әлеуметтік желілер "Вконтакте", "Мой Мир", халықаралық "Facebook", "LinkedIn" және тағы басқалар кең таралған. Статистикалық мәліметтерге сәйкес, Қазақстандық интернет қолданушылардың 62,4% "Вконтакте" желісінде, 25,9% "Мой Мир" желісінде, ал 22,7% "Одноклассники" желісінде отырады. Бұл ақпарат жастардың әлеуметтік желіде қаншалықты және қайда отыратынын көрсетеді, осы көрсетілген желілер жастар арасында ақпарат алмасудың, қарым – қатынасқа түсуінің басты құралы.

4. Компьютерді, ұялы телефондарды ұзақ пайдалу зияны туралы мақалалар өткен ғасырдың сексенінші жылдарынан бастап жарық көрген. Әсіресе, ондағы алуан түрлі ойындар жеткіншек балалар мен қоса жастар денсаулығына, жүйке жүйесіне зақым келтіретінін ғылыми негізде дәлелденген. Соған қарамастан пайдаланушылар саны көбеймесе, азайған көрсеткіштер байқалмайды. Оған себеп интернет желісінің әмбебаптығы. Жастар желінің оңтайлы жақтары мен қоса зиянды жақтарын да білуі тиіс.

Зерттеу объектісі: әл – Фараби
атындағы Қазақ Ұлттық
Университетінің 1 – 4 курс студенттері

Зерттеу пәні: Жастарға
әлеуметтік желінің тигізетін тиімді
және зиянды жақтары

Зерттеу мақсаты: Әлеуметтік
желінің жастарға әсерін анықтау.

Зерттеу міндеттері:

-
- 1
•Студенттің оқу процессінде интернетті пайдалануының деңгейін анықтау;
 - 2
•Жастардың интернет тұтынушысы ретінде бос уақытының қанша бөлігін арнайтындығына талдау;
 - 3
•Әлеуметтік желінің жастардың қарым – қатынасқа түсу кезіндегі рөлін анықтау;
 - 4
•Жастардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, әлеуметтік желі тұтынушысы ретіндегі интернеттің алатын орны мен «+» және «-» жақтарын қарастыру.

Гипотеза:

- **Бірінші міндетке:**
- Жастар оқу процессіне қажетті материалдарын көбіне интернеттен алады.
- **Екінші міндетке:**
- Жастар өз уақытының 2/1 бөлігін интернет желісінде өткізеді.
- **Үшінші міндетке:**
- Жастарға қарапайым өмірге қарағанда әлеуметтік желілерде қарым – қатынасқа түсу оңай, әрі қалыпты жайт.
- **Төртінші міндетке:**
- Жастар үшін интернет желісі өздеріне тигізетін зиянды жағына қарамастан ерекше орынға ие. Сонымен қатар оны пайдаланушылардың саны күн санап артуда.

•Зерттеу әдісі:

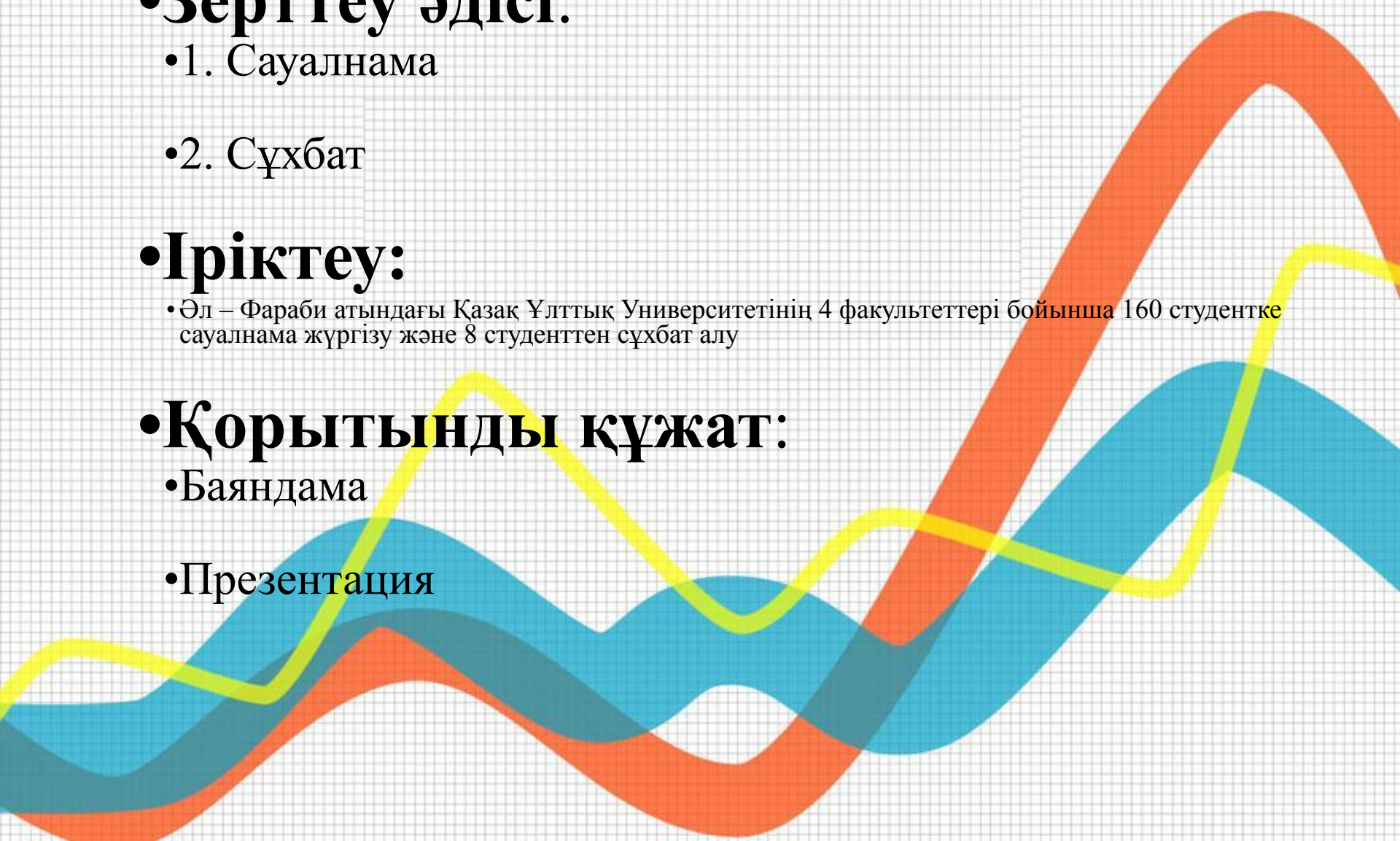
- 1. Сауалнама
- 2. Сұхбат

•Іріктеу:

- Әл – Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университетінің 4 факультеттері бойынша 160 студентке сауалнама жүргізу және 8 студенттен сұхбат алу

•Қорытынды құжат:

- Баяндама
- Презентация

Негізгі түсініктер интерпретациясы

Әлеуметтік
желілер

- Ермектері бірдей адамдардың Интернетте бірігетін

- Сайтарда мен оқушылар жедел арақатынастар

- Түрде мақсатты түрде ұйымдастырылған, және де білім беру, дауеу, тәрбие

- Түрде мақсатты түрде ұйымдастырылған, және де білім беру, дауеу, тәрбие

- Түрде мақсатты түрде ұйымдастырылған, және де білім беру, дауеу, тәрбие

- Түрде мақсатты түрде ұйымдастырылған, және де білім беру, дауеу, тәрбие

Оқу үрдісі

Бос уақыт

Отбасы

Интернет

• компьютерлік серверлердің бүкіләлемдік желісі болып табылады. Қазіргі кезде интернет сөзін пайдаланғанда, физикалық желінің өзін емес, дүниежүзілік желі және ондағы ақпаратты айтамыз. Интернет сөзі кішкентай әріптен басталса, онда бұл термин мәліметтер пакетін маршрутизациялау арқылы желілерді байланыстыру қызығушы, тіпті жоғары оқу

Студент

орнында (институт, университет т.б.) оқып білім алушы. Ең алғашқы университет пайда болған уақытта латынша ғылым мен іс қағаздарының тілі болатын. Студенттерді ол кезде школяр (лат. scholaris — оқушы, лат. schola — мектеп) деп атайтын.

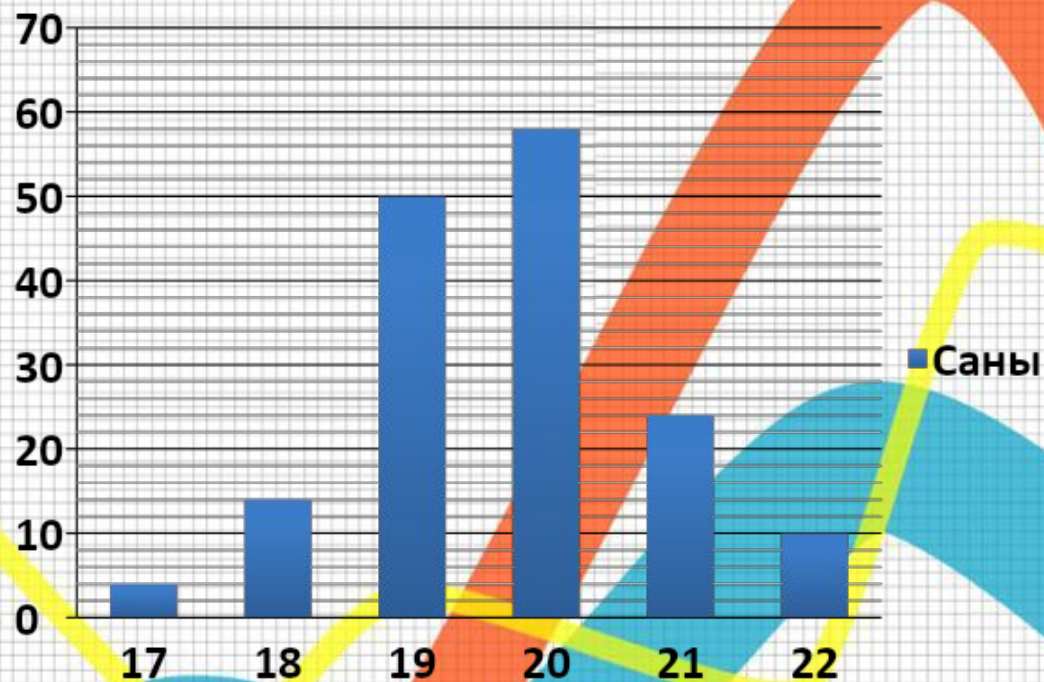
Интернетке тәуелділік

• Бұл термин бұғиінде мектеп аддикциясын бір түр, "off-line" режимде отырып ғаламторды пайдалануға деген құлшыныс, немесе "on-line" режимде ғаламтордан шыға алмай қалу қабілеті. Қазіргі таңда «ғаламторға тәуелділік» әлемдегі ең басты мәселелердің біріне айналып отыр, бірақ та медициналық белгілер бойынша жүйке жүйесінің

Зерттеудің жұмыс жоспары:

№	Істелінетін жұмыс	Уақыты	Жауапты	Ескерту
І этап. Дайындық кезеңі (уақыты)				
1	Бағдарламаны дайындау	15.10 – 01.11. 2017 ж	Топ мүшелері	
II этап. Эмпирикалық ақпаратты жинау (уақыты)				
2	Студенттерден сұхбат алу және анкета жүргізу		Құлпынай Ұлжан	
III этап. Ақпаратты өңдеуге дайындау (уақыты)				
3	Алынған сұхбат және анкета нәтижелерін өңдеу		Ақгүл Гүлдана	
IV. Зерттеу нәтижесінің анализі (уақыты)				
4	Алынған мәліметтерді өңдеу, зерттеу нәтижесін шығару		Салтанат Құралай	

Анкетаға қатысушылардың жас аралығы:

Жынысы

%

Анкета жүргізілген факультеттер тізімі

**Экономика және
бизнес жоғары
мектебі**

**География және
табиғатты
пайдалану
факультеті**

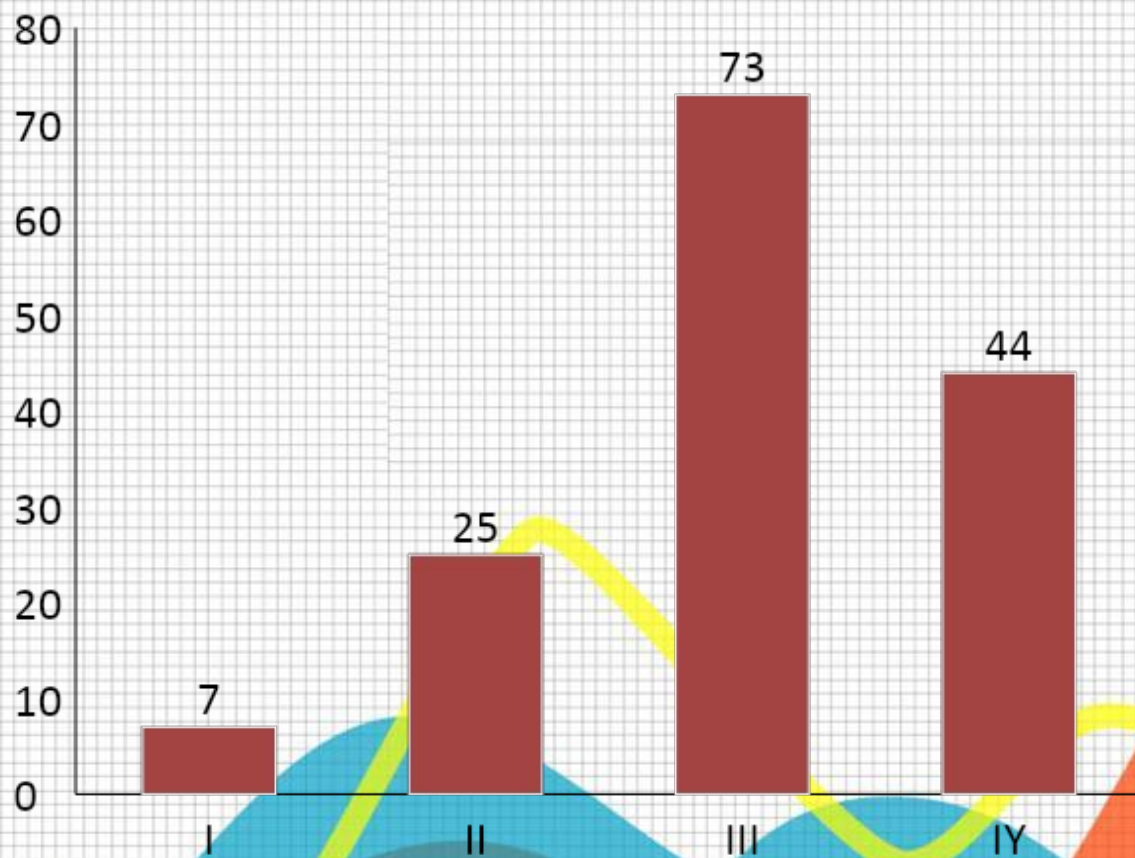

**Филология және
әлем тілдері
факультеті**

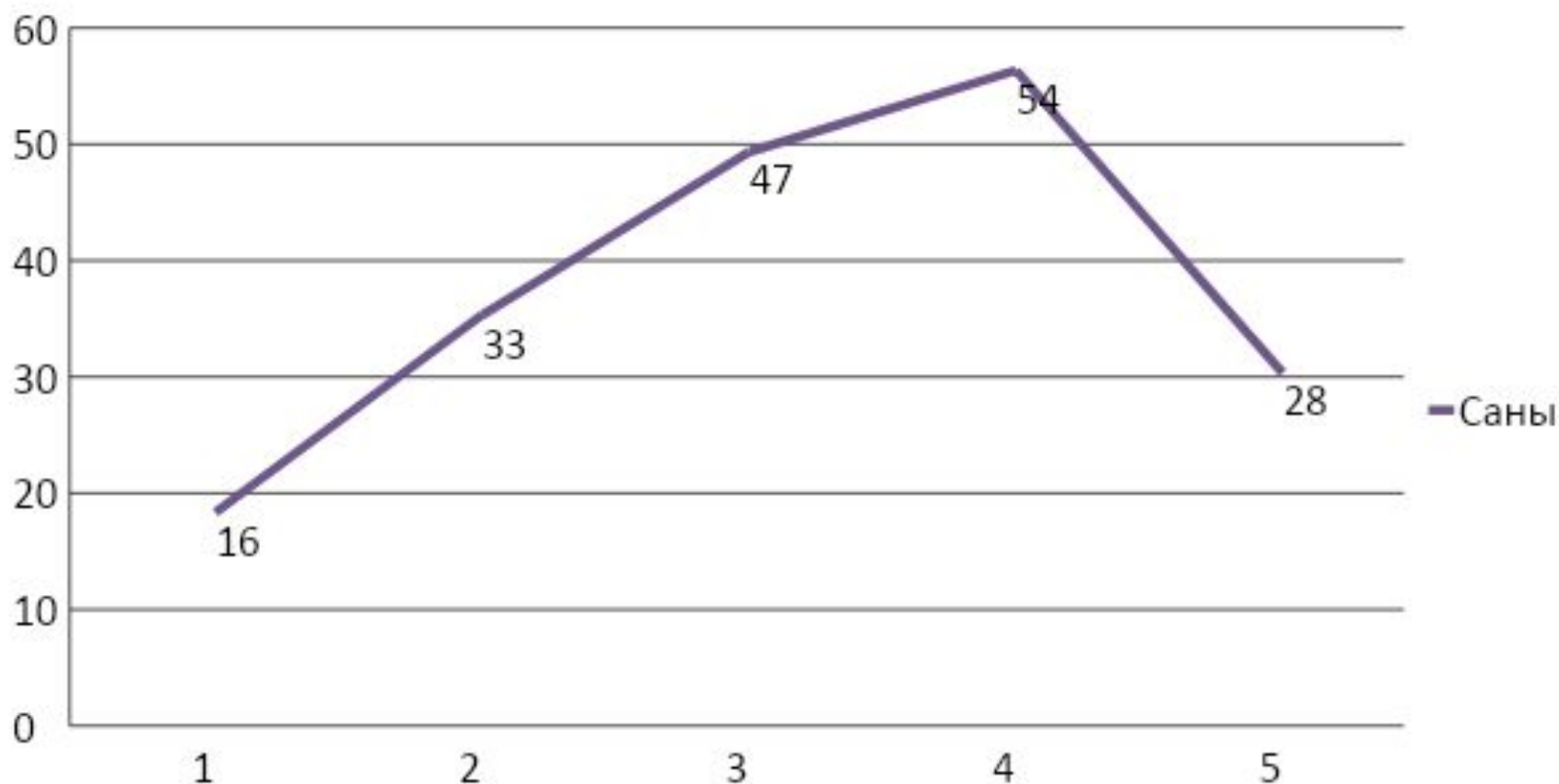

**Тарих
факультеті**

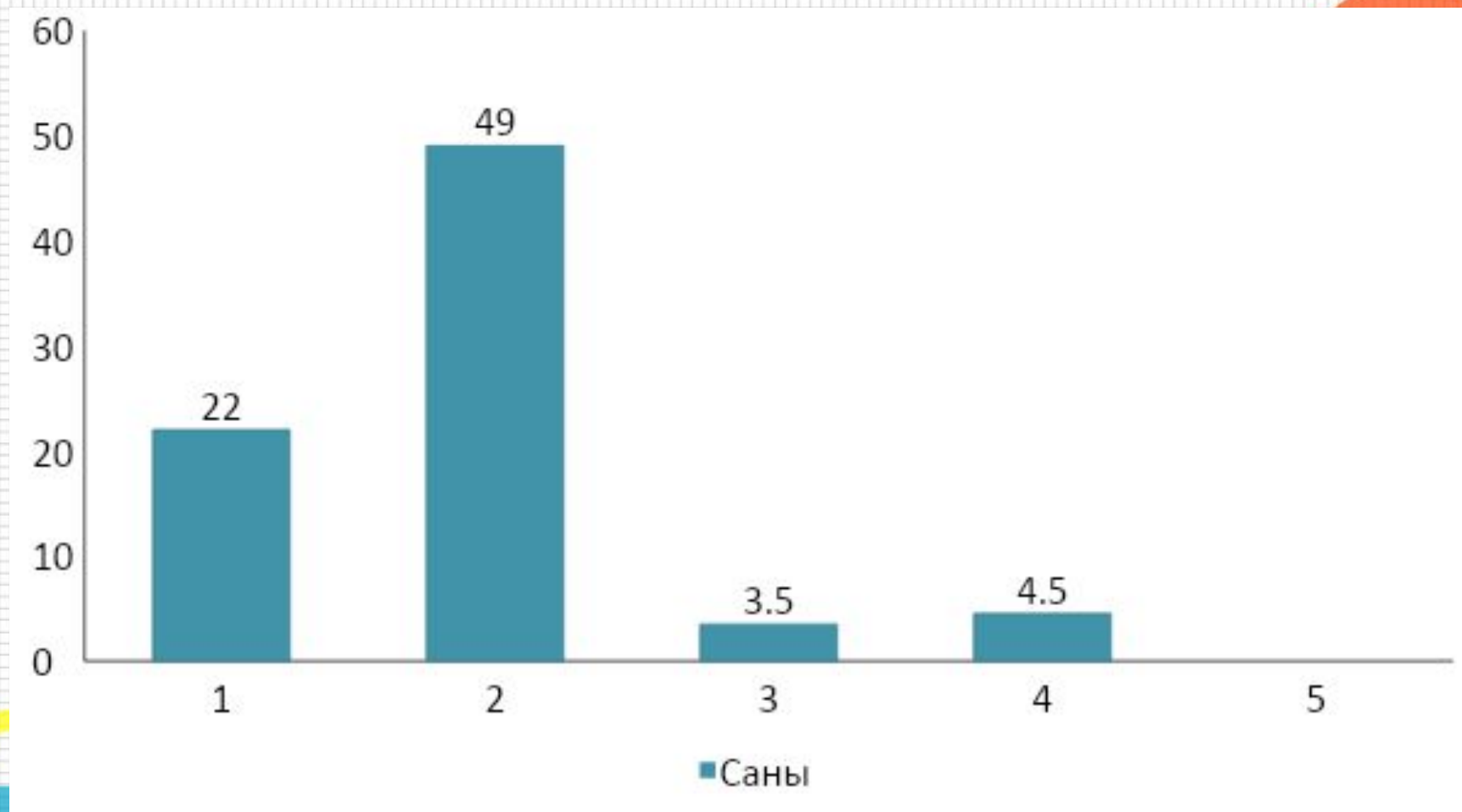
Курсы

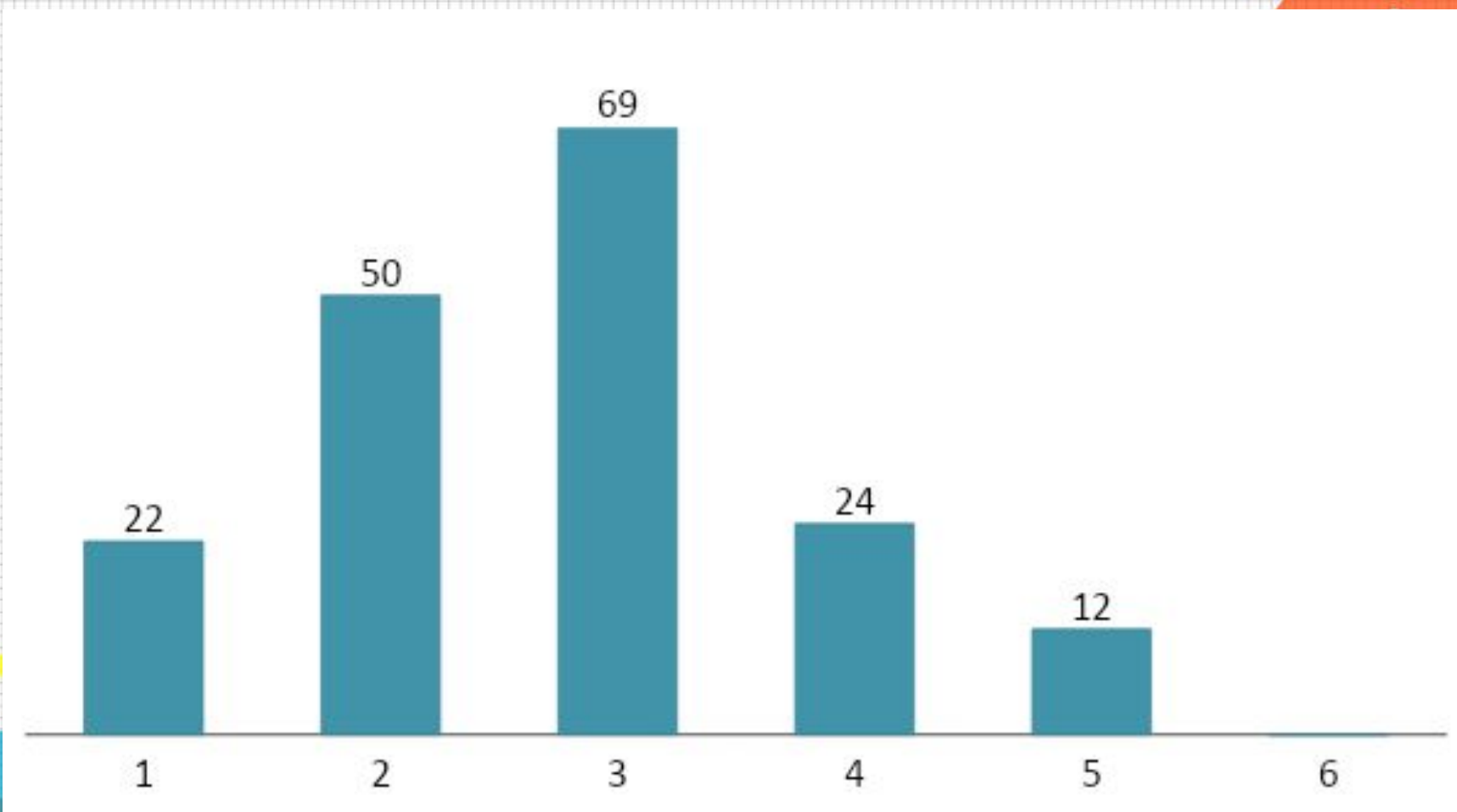
1.Тәулігіне қанша уақытыңызды әлеуметтік желілерге жұмсайсыз?

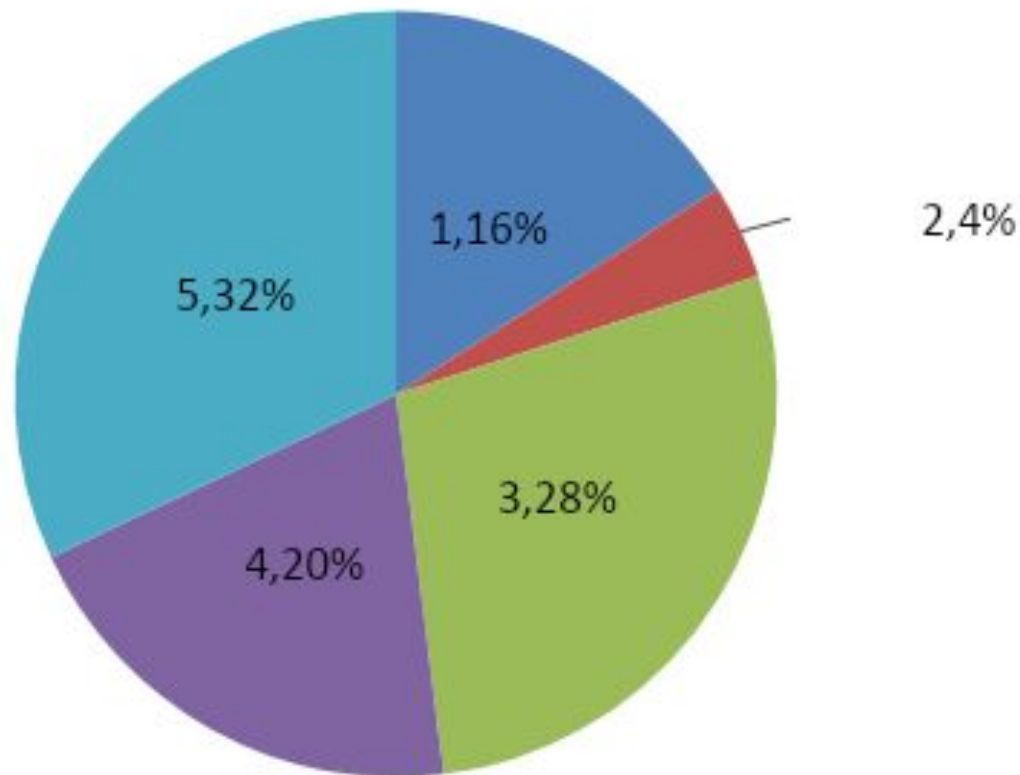
2. Оқу процесінде интернетті қаншалықты қолданасыз?

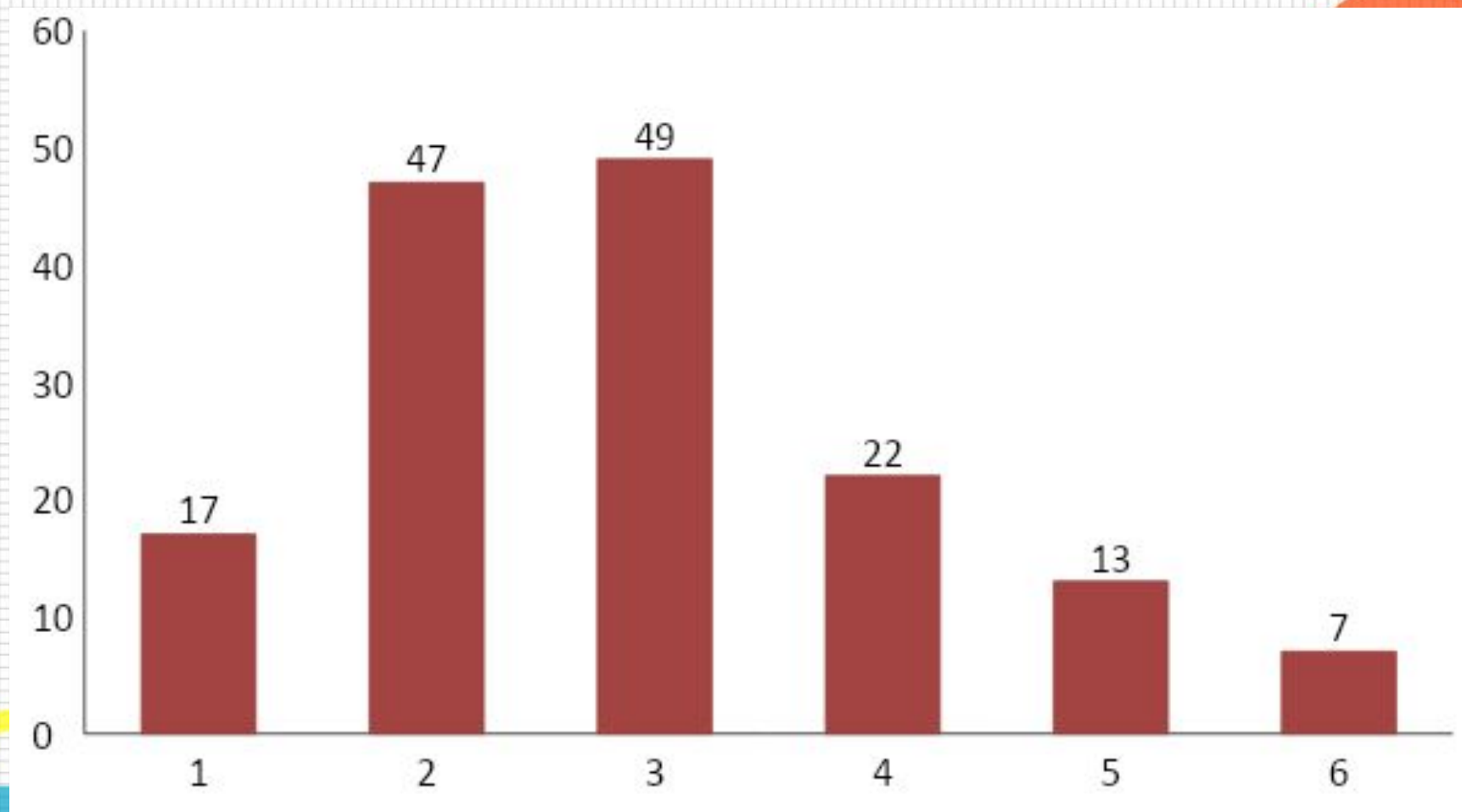
3. Студент сабаққа дайындалу үшін төмендегі Интернет ресурстарының қайсысы пайдалы?

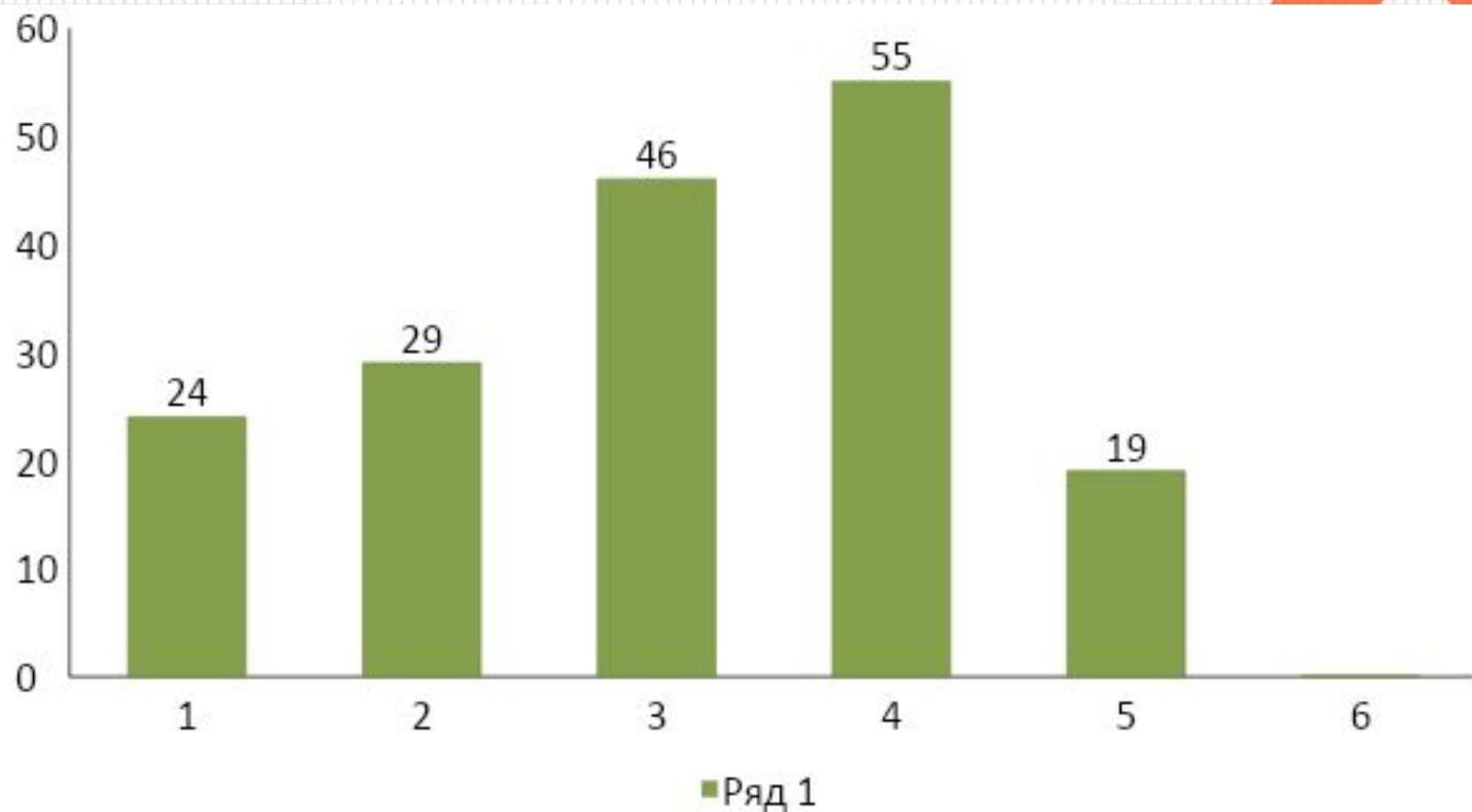
4. Оқу үдерісінде осы Интернет-ресурстардың қайсысын пайдаланасыз?

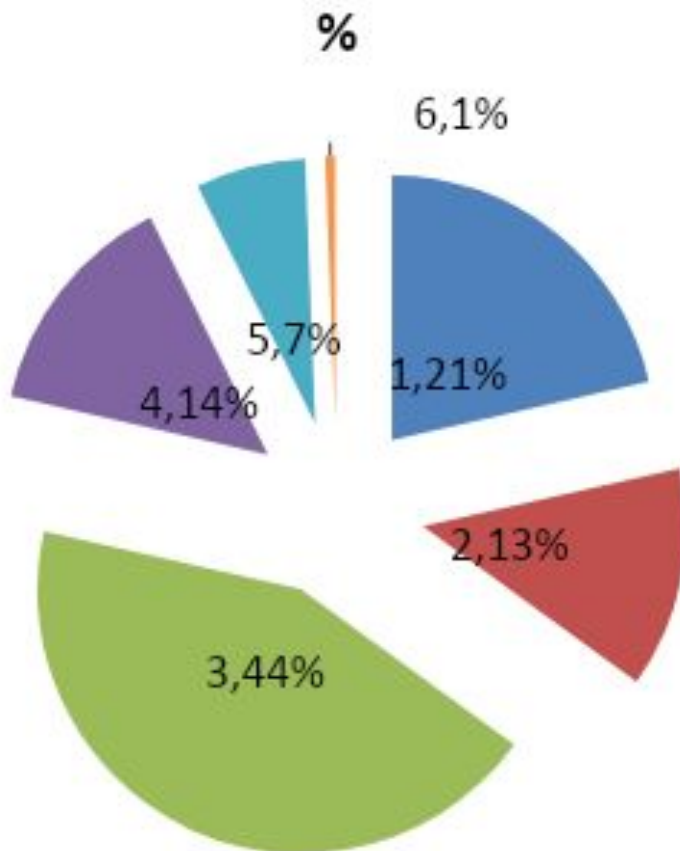
5. «Қашықтықтан оқыту» технологиясына көзқарасыңыз?

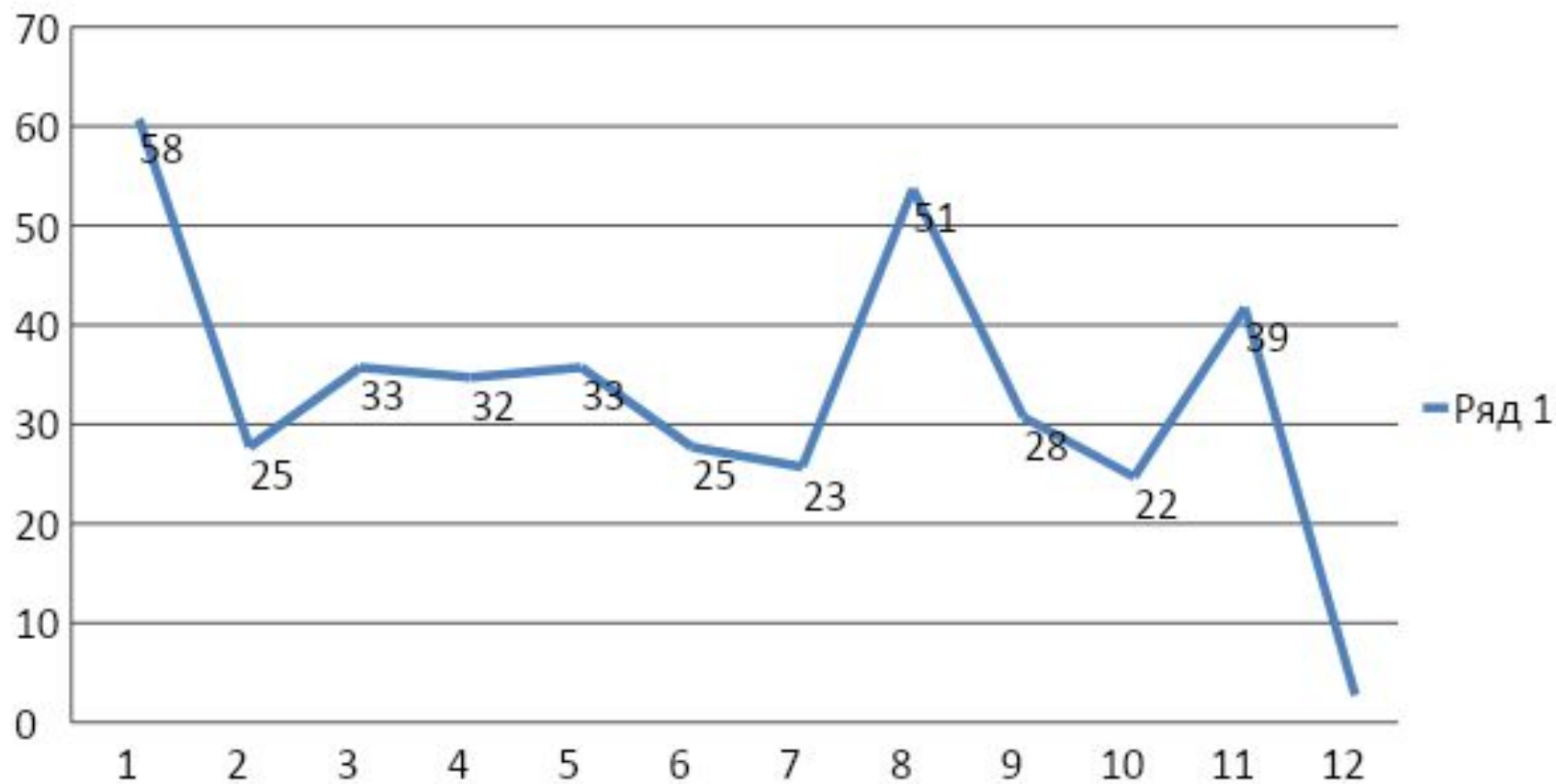
6. Әлеуметтік желілердің сіздің академиялық көрсеткіштеріңізге кері әсері?

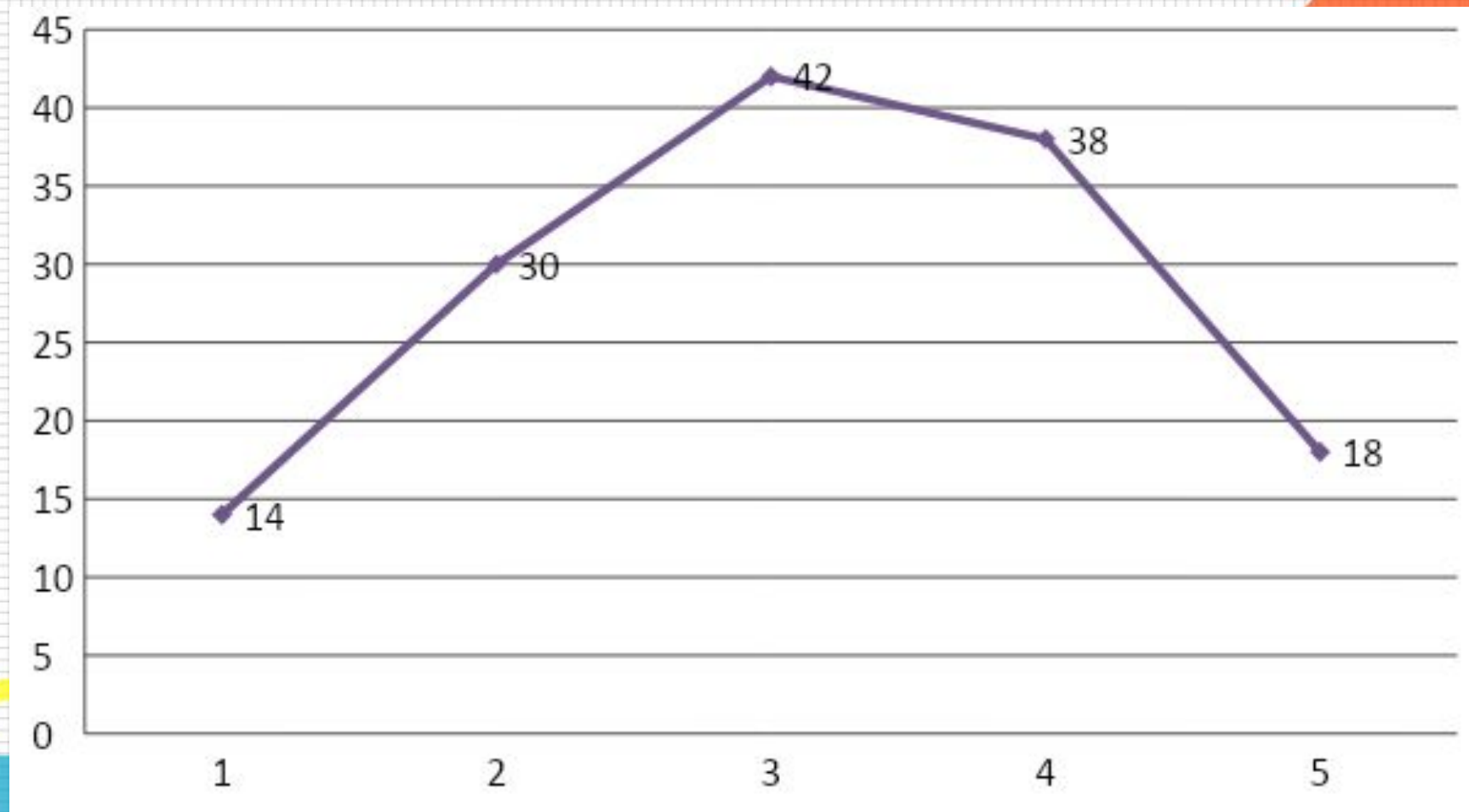
7. Сіздің әлеуметтік желіні пайдаланудағы мақсатыңыз?

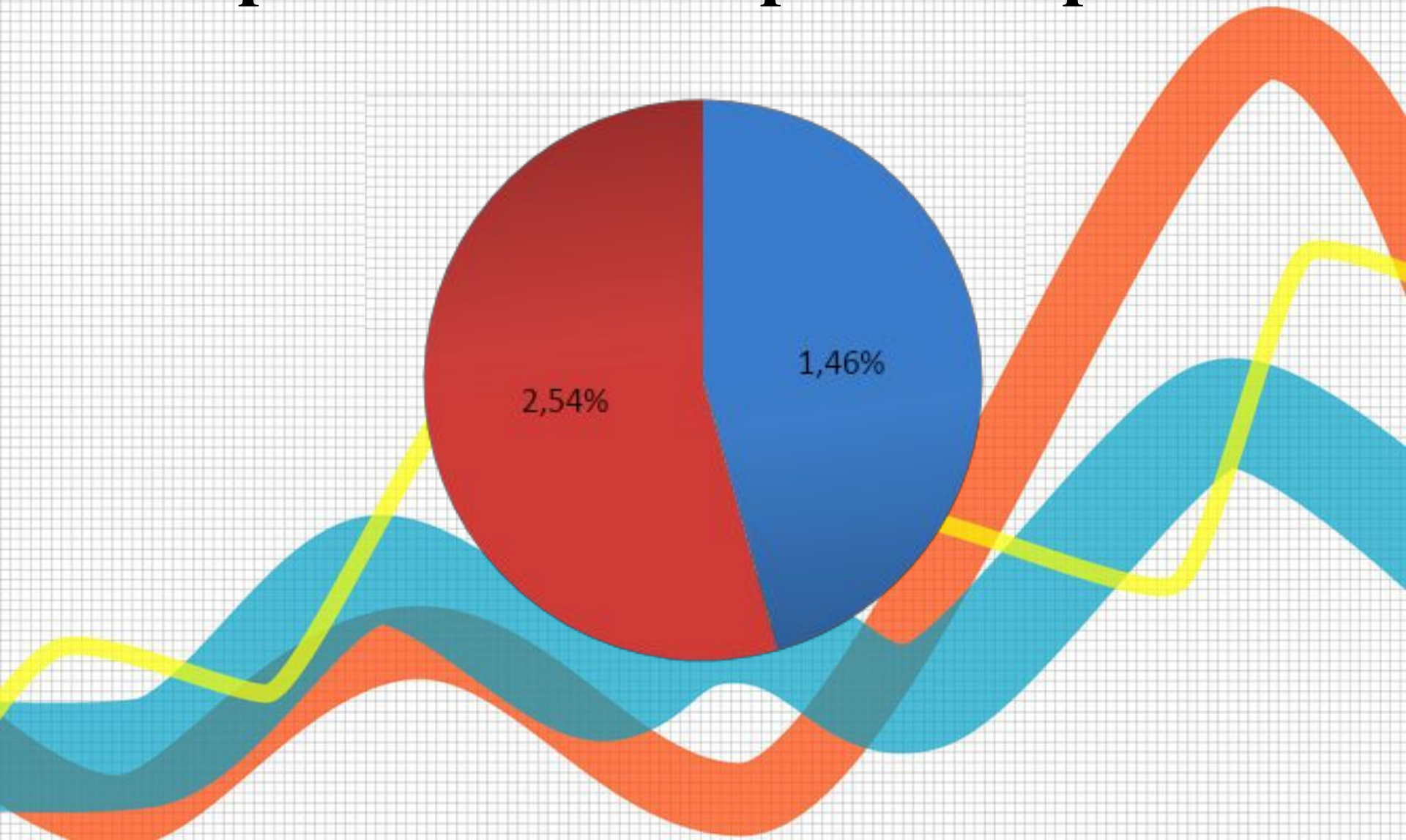
8.Сіз үшін әлеуметтік желілердің қандай функциялары қызықты?

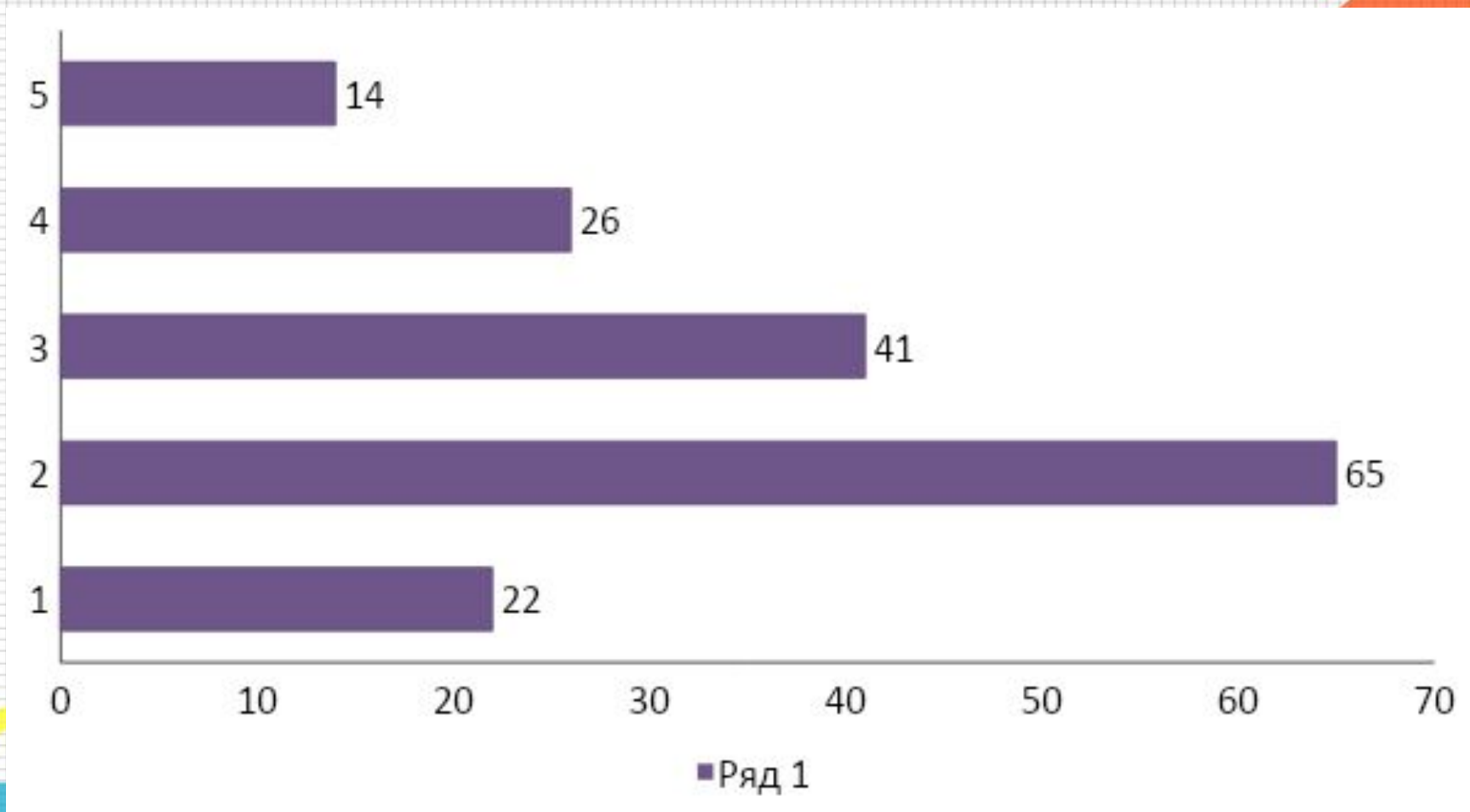
9. Басқалармен қарым – қатынасқа түскендегі әлеуметтік желінің әсері:

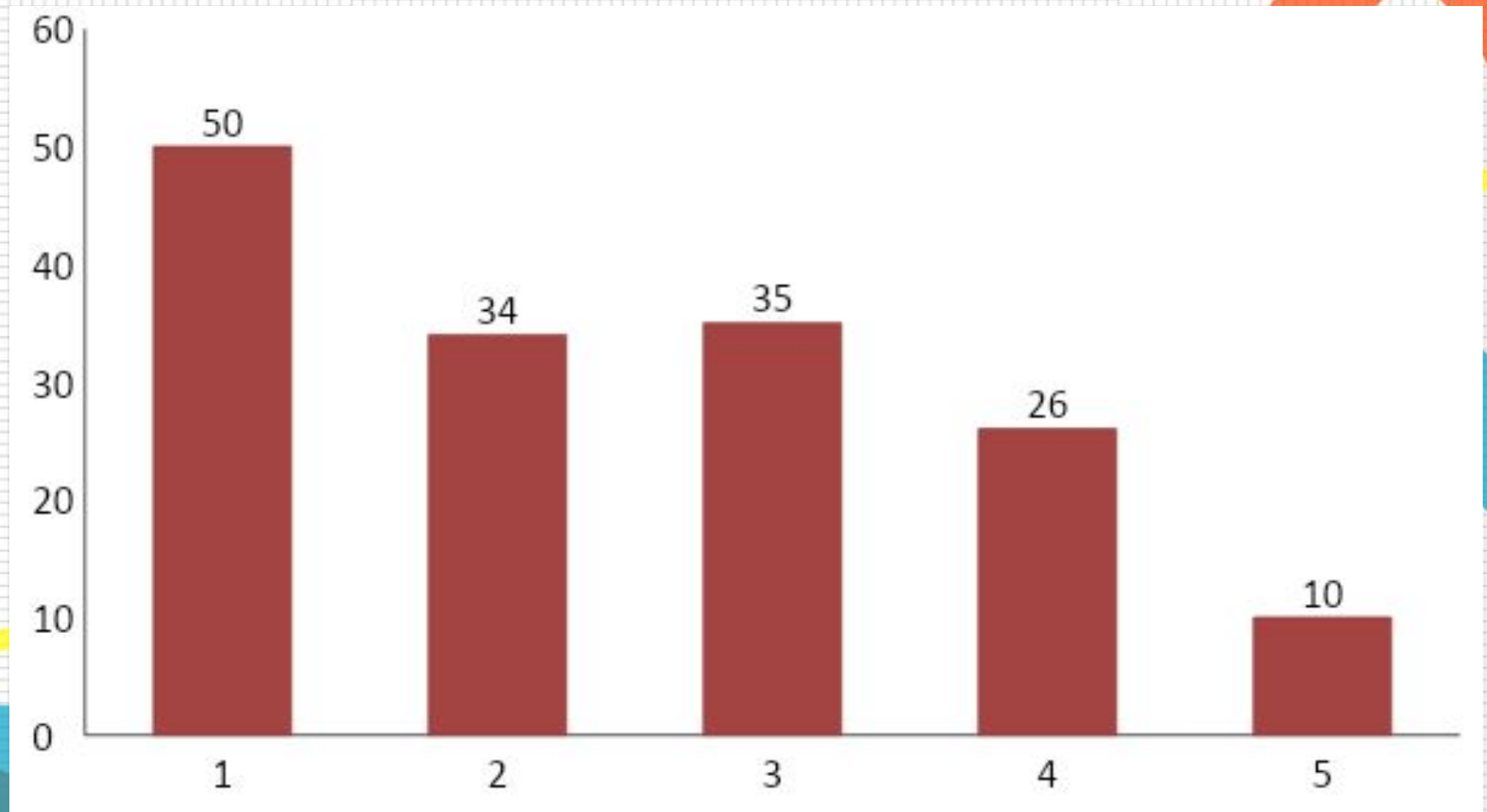
10.Әлеуметтік желілер сіздің өміріңізде қандай рөл атқарады?

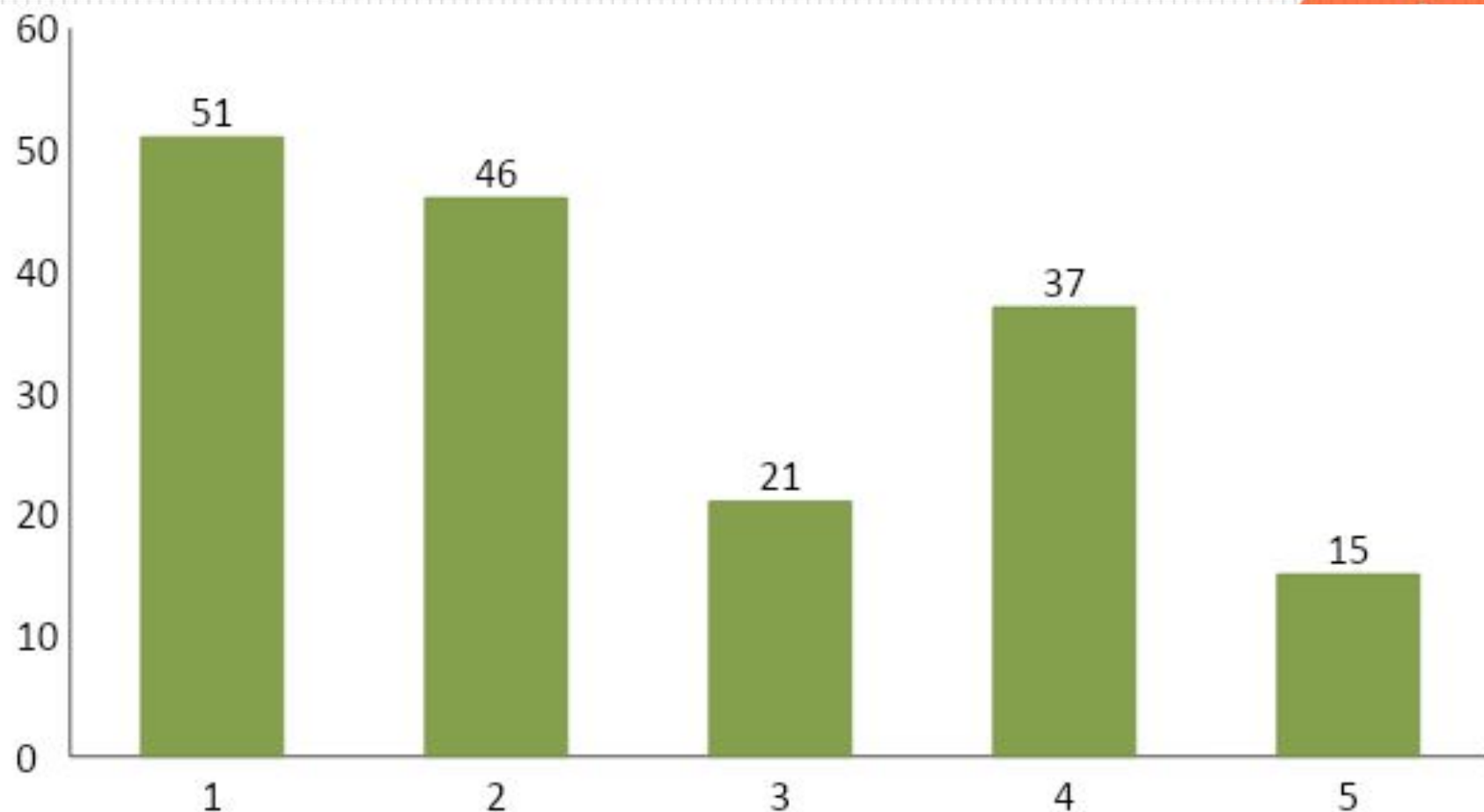
11. Әлеуметтік желілерде отыру сіз үшін:

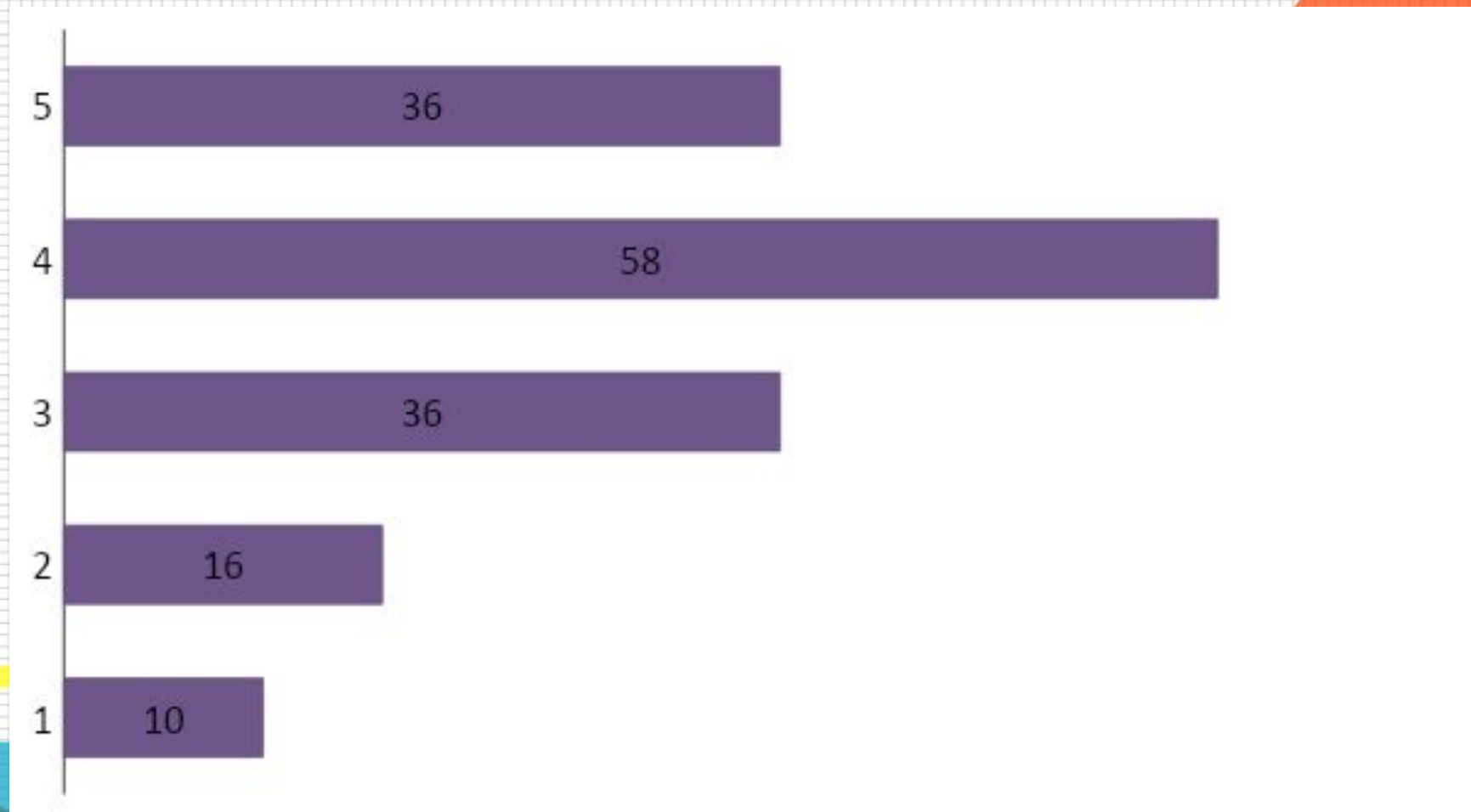
12. Әлеуметтік желілердегі достарыңызбен қандай тақырыптарды талқылайсыз?

13. Ұзақ уақыт әлеуметтік желіні пайдаланғандықтан үй тапсырмасын орындай алмаған кездеріңіз:

14. Сіз интернетті қалай бағалар едіңіз? (10 балдық шкаламен белгілеңіз)

[illegible]

Студенттер оқу процесінде ең көп пайдаланатын сайттар тізімі – bilim.kz, [massaget](http://massaget.kz), википедия ашық энциклопедия порталы, malimet.kz.

Қашықтықтан оқыту технологиясы жайында студенттердің ойы қак бөлінді. Біреуі жақтап жатса, ал біреуі даттап жатты. Қашықтықтан оқыту барысында студенттер мұғаліммен тікелей қарым – қатынасқа түсу қиын, сабаққа дұрыс қарамайды деп жатса, енді біреулер оның халыққа тигізер пайдасын айтып, онда үйде отырып ақ білім ала алады, қаражат шығынының мөлшері азаяды, екі бірдей жоғары білім алып шығуға мүмкіндіктің зор екенін түсіндіріп әлек.

Жастар әлеуметтік желіге деген тәуелділікпен күресу үстінде екенін білдік. Дегенменде интернетте 5 – 6 сағаттап отырып қалады екен. Интернетті аз пайдаланатында жастар бар болып шықты. Олар уақытының бір сағатын ғана өткізеді екен.

Жастардың көпшілігі интернеттегі қарым – қатынасты қолдамайтынын айтып отыр. Себебі жалған сөздерге алданып, қателесіп, өмірде адасып жатқандар көп. Жастар достықтың жалғандығымен, махаббаттың сәтсіз аяқталанынын айтты.

Тигізетін кері әсерлері: Денсаулыққа зияндылығы, жалған ақпараттармен авторлық құқығы қорғалмаған материалдар, жылдам тарайтын зиянды ақпараттардың көп болуы.

Ұсыныстар:

1. Жастар оқу процесінде интернет желісін кеңінен қолданады. Сондықтан интернет желісінен авторлық құқығы жоқ, негізсіз мәліметтерді жою керек.

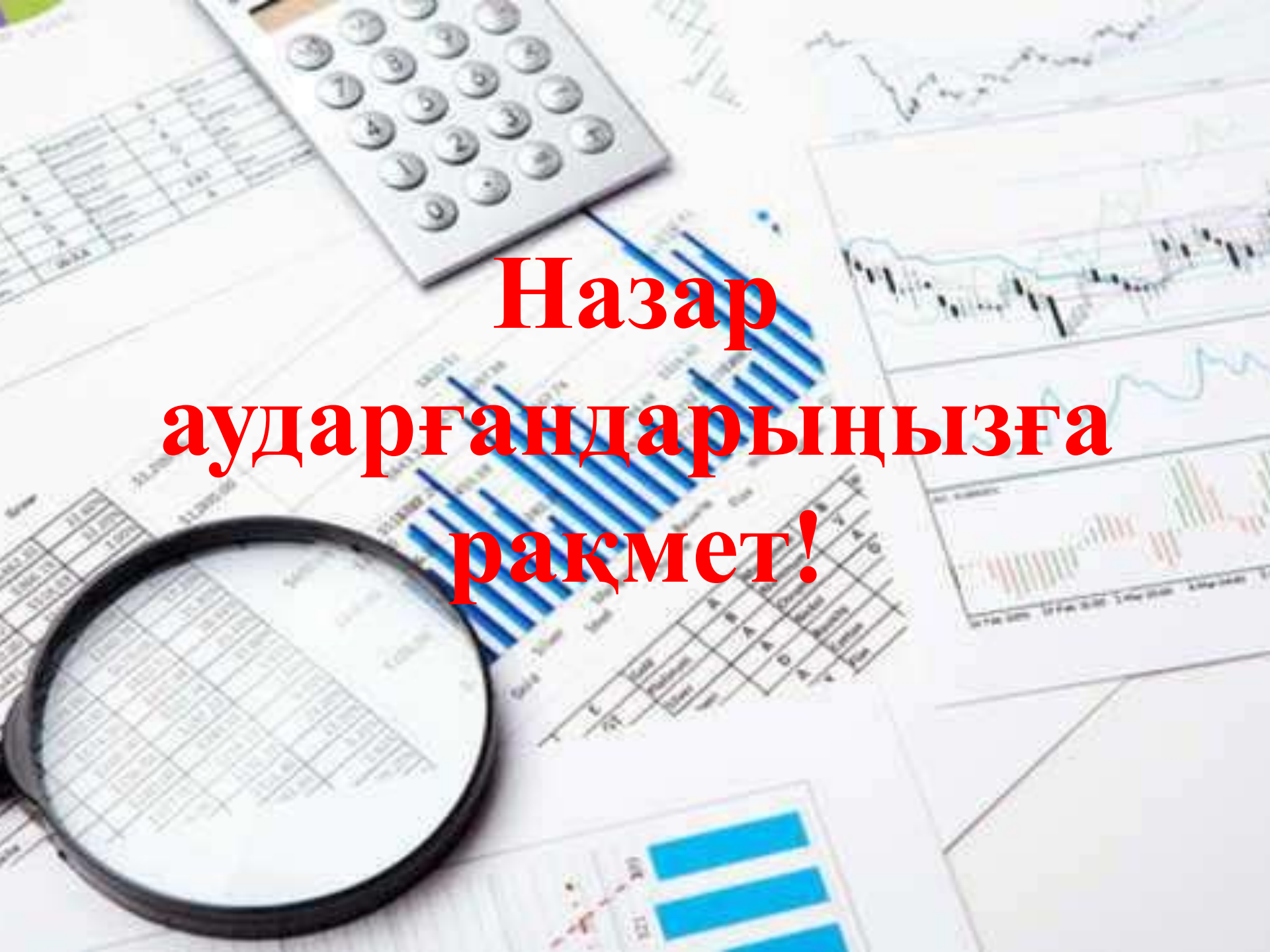
2. Жастар бос уақытын өткізетін арнайы орындар ашу. Ол жерлерде интернет көмегіне жүгінбей, физикалық күш арқылы ойналатын ойын түрлерінен алаңқайлар ұйымдастыру.

3. Әлеуметтік желілерде тіркелушілердің 1- ден аса парақша аша алмауын, парақшаларын заңды тіркелуін қалыптастыру. Әлеуметтік желіде тіркелушілердің шынайы болуы, қарым – қатынасқа түсу барасында келетін қауіп түрлерін сейілтеді.

4. Интернет желісінен келетін қауіп түрлерінің ең бастапқылары оларды пайдалану құралдары арқылы келеді, мысалы, телефондар, ноутбуктер және де түрлі гаджеттер. Балаларға белгілі бір жас аралығында пайдалануына тиым салу, егер денсаулығында белгілі бір ақау табылған жағдайда пайдаланбауы үшін заң жүзінде мәселені қарастыру.

Қорытынды

- Зерттеу нәтижесінің қорытындысы бойынша әлеуметтік желіге жастардың 86,4 % - ы уақытының көп бөлігін жұмсайды екен. Интернеттің тек зиянды жағы ғана емес пайдалы жағы да жетерлік. Соның бірі, жастар интернеттен көп жағдайда сабаққа байланысты көптеген мәліметтерді іздеп – тауып өз пайдаларына асырып жатады екен. Біздің зерттеуіміз бойынша жастардың көпшілігі әлеуметтік желіде отыру тәуелділік деп түсінсе де, әлеуметтік желідегі қарым – қатынасты қолдайды және желіде қарым – қатынасқа түсу арқылы жалғыздықтан құтылып, жаңа достар табу дұрыс деп санайды екен. Жастар әлеуметтік желінің денсаулыққа зияндылығы, жалған ақпараттармен авторлық құқығы қорғалмаған материалдарды, жылдам тарайтын зиянды ақпараттардың көп екенін біле тұра әлеуметтік желіге кіреді.

The background of the image is a collage of financial and analytical elements. In the top left, a silver calculator is partially visible. Below it, a magnifying glass with a black handle is positioned over a grid-like table, likely a financial statement. To the right of the magnifying glass, there are several charts: a blue bar chart, a line graph with multiple colored lines, and a candlestick chart. The overall theme is financial analysis and data review.

**Назар
аударғандарыңызға
рақмет!**